

Stanowisko UKNF

w związku z ryzykiem niedostosowania do 10 listopada 2021 r.
polskiego porządku prawnego do przepisów Rozporządzenia
w sprawie dostawców usług finansowania społecznościowego

Stanowisko UKNF
w związku z ryzykiem niedostosowania do dnia 10 listopada 2021 r.
polskiego porządku prawnego do przepisów Rozporządzenia Parlamentu
Europejskiego i Rady (UE) 2020/1503 z dnia 7 października 2020 r.
w sprawie europejskich dostawców usług finansowania społecznościowego
dla przedsiębiorstw gospodarczych oraz zmieniające rozporządzenie
(UE) 2017/1129 i dyrektywę (UE) 2019/1937

Mając na uwadze art. 4 pkt 2 i 4 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym¹, w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rynku finansowego, w ramach działań informacyjnych w zakresie funkcjonowania rynku finansowego, a także dla ochrony uzasadnionych interesów uczestników rynku finansowego, Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (dalej: „UKNF”) przedstawia stanowisko w sprawie stosowania przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1503 z dnia 7 października 2020 r. w sprawie europejskich dostawców usług finansowania społecznościowego dla przedsiębiorstw gospodarczych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2017/1129 i dyrektywę (UE) 2019/1937 (dalej: Rozporządzenie 2020/1503).

Zgodnie z art. 51 Rozporządzenia 2020/1503 rozpoczęcie jego stosowania nastąpi 10 listopada 2021 r.

Zgodnie natomiast z art. 29 ust. 1 Rozporządzenia 2020/1503 państwa członkowskie są zobowiązane do wyznaczenia właściwego organu odpowiedzialnego za wykonywanie funkcji i obowiązków przewidzianych w tym rozporządzeniu. Brak wskazania organu właściwego powoduje niemożliwość stosowania przepisów rozporządzenia. Na szczeblu krajowym, wyznaczenie organu właściwego nastąpi poprzez zmianę art. 3 ust. 2 ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym² zawartą w projekcie ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsiębiorstw gospodarczych (UC76). Zgodnie z tym projektem, na terytorium RP organem właściwym będzie Komisja Nadzoru Finansowego. W dniu publikacji niniejszego stanowiska nie został zakończony proces legislacyjny ww. ustawy.

Do momentu uchwalenia przez ustawodawcę przepisów ww. ustawy nie będzie wyznaczonego organu właściwego i tym samym nie może rozpocząć się żaden proces licencyjny na podstawie przepisów Rozporządzenia 2020/1503. Oznacza to, że do momentu wejścia w życie tej ustawy, Komisja nie jest organem właściwym w rozumieniu Rozporządzenia 2020/1503, i nie posiada kompetencji przyznanych tym rozporządzeniem, w tym kompetencji do rozpatrywania wniosków o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności jako dostawca usług finansowania społecznościowego.

¹ Ustawa z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym

² Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym

1) Okres przejściowy dla dotychczasowych dostawców usług finansowania społecznościowego (art. 48 Rozporządzenia 2020/1503)

Art. 48 ust. 1 Rozporządzenia 2020/1503 umożliwia kontynuowanie świadczenia usług finansowania społecznościowego zgodnie z obecnie obowiązującym prawem krajowym do 10 listopada 2022 r. lub do dnia uzyskania zezwolenia, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.

Do momentu rozpoczęcia obowiązywania Rozporządzenia 2020/1503 polskie przepisy nie określały ani nie reglamentowały zasady świadczenia usług przez dostawców finansowania społecznościowego.

Tym samym dopuszczalna jest działalność podmiotów określanych mianem „platform crowdfundingowych”, która ogranicza się wyłącznie do prowadzenie działalności promocyjnej, związanej z ofertami publicznymi w rozumieniu ustawy o ofercie³.

Okres przejściowy, o którym mowa w art. 48 ust. 1 Rozporządzenia 2020/1503, należy interpretować w taki sposób, że znajduje on zastosowanie do działalności wszystkich „platform crowdfundingowych”, które przed dniem rozpoczęcia stosowania Rozporządzenia 2020/1503 (tj. przed 10 listopada 2021 r.) działały zgodnie z obowiązującym prawem krajowym, a więc na podstawie swobody świadczenia usług⁴ i w granicach powszechnie obowiązujących przepisów prawa⁵. Oznacza to, że w okresie przejściowym takie platformy będą musiały przestrzegać wymogów prawa krajowego, w oparciu o które działały przed 10 listopada 2021 r., a przepisy Rozporządzenia 2020/1503 znajdą zastosowanie do ich działalności dopiero od dnia uzyskania przez nie zezwolenia, o którym mowa w art. 12 Rozporządzenia 2020/1503.

Po 10 listopada 2022 r. dalsze prowadzenie działalności przez „platformy crowdfundingowe” będzie możliwe jedynie na podstawie zezwolenia uzyskanego zgodnie z art. 12 Rozporządzenia 2020/1503.

2) Akty delegowane (regulacyjne standardy techniczne)

Rozporządzenie 2020/1503 przewiduje wydanie szeregu regulacyjnych standardów technicznych (dalej: RTS). RTS powinny zostać przedłożone Komisji Europejskiej w dwóch podstawowych terminach: 10 listopada 2021 r. (np. art. 12 ust. 16 Rozporządzenia 2020/1503) oraz 22 maja 2022 r. (np. art. 23 ust. 16 Rozporządzenia 2020/1503).

³ Ustawa o ofercie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych

⁴ Na podstawie art. 8 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców „przedsiębiorca może podejmować wszelkie działania, z wyjątkiem tych, których zakazują przepisy prawa. Przedsiębiorca może być obowiązany do określonego zachowania tylko na podstawie przepisów prawa”

⁵ Przepisy prawa mające zastosowanie do działalności platform crowdfundingu inwestycyjnego w okresie przed rozpoczęciem stosowania Rozporządzenia 2020/1503 zostały wskazane i wyjaśnione w Stanowisku UKNF dotyczącym zasad funkcjonowania tzw. platform crowdfundingu inwestycyjnego z 9 kwietnia 2020 r.

https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Stalowisko_UKNF_dot_platform_crowdfundingu_inwestycyjnego_69487.pdf (dalej: Stanowisko UKNF dotyczące zasad funkcjonowania tzw. platform crowdfundingu inwestycyjnego”)

Rozpoczęcie stosowania aktów delegowanych wymaga przyjęcia RTS przez Komisję Europejską.

Należy podkreślić, że brak obowiązywania RTS nie będzie stanowiło przeszkody w realizacji uprawnień i obowiązków przewidzianych w Rozporządzeniu 2020/1503. W szczególności po wskazaniu Komisji Nadzoru Finansowego jako organu właściwego, będzie ona uprawniona do prowadzenia postępowań licencyjnych na podstawie art. 12 Rozporządzenia 2020/1503 także wówczas, gdy nie zostanie jeszcze wydany odpowiedni RTS.

3) Arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych

Zgodnie z art. 23 ust. 2 i art. 24 ust. 1 Rozporządzenia 2020/1503 dostawca usług finansowania społecznościowego udostępnia inwestorom arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych. Obowiązek ten będzie dotyczył tylko tych dostawców usług finansowania społecznościowego, którzy będą posiadali zezwolenie, o którym mowa w art. 12 Rozporządzenia 2020/1503.

Należy pamiętać, że „platforma crowdfundingowa”, która nie posiada odpowiedniego zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej powinna tak zorganizować i prowadzić swoją działalność, aby czynności faktyczne, które podejmuje, nie wchodziły w zakres działalności kwalifikowanej jako wykonywanie usługi oferowania⁶. Publikowanie przez „platformę crowdfundingową” przed uzyskaniem zezwolenia, o którym mowa w art. 12 Rozporządzenia 2020/1503, arkusza kluczowych informacji stanowiłoby naruszenie tego zakazu.

4) Obowiązek uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 12 Rozporządzenia 2020/1503 przez firmy inwestycyjne

Firmy inwestycyjne mogą świadczyć usługi oferowania instrumentów finansowych⁷ bądź też przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia i zbycia instrumentów finansowych⁸, jeżeli mieści się to w ramach udzielonego im zezwolenia.

Usługa finansowania społecznościowego inwestycyjnego⁹ polega natomiast na łącznym świadczeniu dwóch wcześniej wspomnianych form działalności maklerskiej z jednoczesnym wykorzystaniem publicznie dostępnego systemu informacyjnego (platformy finansowania społecznościowego)¹⁰. Zgodnie z art. 3 ust. 1 Rozporządzenia 2020/1503 usługa finansowania społecznościowego, zarówno inwestycyjnego jak i pożyczkowego, jako całość może być świadczona wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia, o którym mowa w art. 12 Rozporządzenia 2020/1503.

⁶ szczegółowe informacje w tym zakresie znajdują się w Stanowisku UKNF dotyczącym zasad funkcjonowania tzw. platform crowdfundingu inwestycyjnego

⁷ Art. 69 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi

⁸ Art. 69 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi

⁹ W formie, o której mowa w art. 2 ust. 1 lit. a pkt ii Rozporządzenia 2020/1503

¹⁰ Motyw 10 Rozporządzenia 2020/1503

W konsekwencji, podmioty posiadające zezwolenie na świadczenie usług maklerskich, o których mowa w art. 69 Ustawy o obrocie¹¹ (tj. posiadające status firmy inwestycyjnej bądź uprawnione do prowadzenia tego rodzaju działalności na podstawie przepisu prawa, tj. banki, o których mowa w art. 70 ust. 2 Ustawy o obrocie¹²), które zamierzają kojarzyć inwestorów z właścicielami projektów z wykorzystaniem platformy finansowania społecznościowego powinny wystąpić o zezwolenie, o którym mowa w art. 12 Rozporządzenia 2020/1503.

¹¹ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi

¹² Z uwagi na zamknięty katalog czynności, które mogą być wykonywane przez banki, projekt ustawy o finansowaniu społecznym dla przedsiębiorstw gospodarczych przewiduje zmianę art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2021, poz. 1666) w ten sposób, aby umożliwić bankom świadczenie usług finansowania społecznościowego na podstawie odpowiedniego zezwolenia

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

ul. Piękna 20

00-549 Warszawa